

Opening expositie 'Brutale Groei' door Robbie Cornelissen, 18 februari 2012.

Twee maanden geleden ik zat net met mijn gezin in de TGV naar Parijs toen er gebeld werd, Karin Kortenhorst overviel mij met de vraag of ik deze opening vandaag wilde verzorgen, wat kan je doen op zo'n moment?

In ieder geval goed beslagen ten ijs komen, dacht ik en zo zat ik een week later bij Karin aan de keukentafel in haar mooie huis aan de Vecht. Ik had me voorgenomen eens diep op de zaken in te gaan, om zagezegd de essentie van haar kunstenaarschap vandaag hier voor u uit de doeken te doen. Wat beweegt haar, wat zijn haar diepere motieven, waar komt de drang vandaan om ons te overstelpen met de wonderlijke beelden die ons vandaag hier omringen. Met haar gulle lach zat ze in een zomerjurkje voor me toen mijn aandacht getrokken werd door een lichte trilling onder haar huid. Dapper stelde ik mijn volgende diepzinnige vraag, maar terwijl haar woorden om me heen dansten bleef de betekenis buiten mijn bereik hangen en werd ik steeds meer opgeslokt door hetgeen zich voor mijn ogen afspeelde. Wat gebeurde er daarbinnen in het kwetsbare lichaam? Het giste, borrelde en broeide.... Karin Kortenhorst begon voor mijn ogen te bloeien, als een jonge boom in de lente. De beweging onder haar huid vormde bobbeltjes op haar armen en schouders, onvermoede krachten duwden van binnenuit en haar strak gespannen huid vormde uitstulpingen die als dunne vingers in een ballon naar buiten duwden. Hier moest iets uit, wat zich in de loop van vele jaren had opgehoopt, klopte aan de grenzen van het menselijk lichaam dat hier glimlachend en nietsvermoedend voor me zat, terwijl het gesprek zijn voortgang had, voltrok zich dit wonder van groei en beweging en ik kon mijn ogen er niet vanaf houden.

Een van de meest bijzondere eigenschappen van het mens zijn vind ik deze gave dat wij volledig normaal kunnen functioneren in aanwezigheid van anderen en tegelijkertijd iets geheel anders beleven, tegelijkertijd binnen en buiten zijn, zo heb ik zelf mijn middelbare schooltijd al dagdromend doorgebracht in de schoolbanken en me zo onbewust voortdurend getraind in deze "innere emigration" de vlucht naar binnen en daarna weer terug. Mijn talent was het verkennen van de binnenruimte van mijn wereld. Het aftasten van het grensvlak tussen Mij Zelf en de Wereld. Onze huid is letterlijk een grens en hier voor mij voltrok zich de realisatie van een uiting, een kunstwerk dat zich naar buiten vocht.

Salman Rushdie schreef ooit: "Literatuur ontstaat op de grens tussen het Zelf en de wereld en tijdens de scheppingsdaad wordt die grens zachter. Zij wordt doordringbaar en stelt de wereld in staat de kunstenaar binnen te stromen, en de kunstenaar om de wereld binnen te stromen."

Wat was er gebeurt met de huid van Karin, van permeabel naar semi-permeabel, osmose schoot door me heen en ik vroeg me af hoe dat ook alweer zat, amoebes en pantoffeldiertjes verschenen en in de verte een dwarsdoorsnede van de huid uit mijn biologieboek met haarzakjes en hoornhuid.

Inmiddels was het groeiproces verder gegaan en tientallen draden kronkelden uit haar armen en schouders om haar hoofd heen, als sierlijke danseressen omsloten ze haar steeds meer, de groei van een stukje jungle versneld afgedraaid, grijpgrage lianen omwikkelden elkaar en vormden een bastion, de kleuren waren de helderste die ik ooit aanschouwde,

diep geel gouden , gif groenen,razende roden. Als de mooiste sieraden omsloten ze haar ranke hals en bewogen zich in gevlochten patronen over haar schouders en rug. Wat gebeurt er in een mens dat het zich uit in kunst, in het maken van beelden en muziek , wat is dat fenomeen om die eenzame weg een vorm te geven die als een innerlijke noodzaak uit ons stroomt. De stroom van de bloedbanen en hormonale prikkels die wordt overgenomen door de handeling, de lijn, de draad die onze individualiteit en ons mens zijn een gezicht geeft. Wat is het dat we ons maandenlang wijden aan het vlechten en bouwen van deze sculpturen.

Ik begon me zorgen te maken toen Karin zich langzaam aan mijn gezichtsveld begon te onttrekken. De aanvankelijke schoonheid en elegantie van de draden sloeg om naar dreiging en woekering, er ontstonden verdikkingen die openbarsten als etterende gezwollen en als giftige tentakels van een onzichtbare octopus nam het bezit van het onmachtige lichaam voor me. Tegelijkertijd was er nog altijd de schoonheid als van een roofdier of een vleesetende plant, kijk mij eens mooi zijn! Steeds sneller breidde het netwerk zich voor me uit en als een op hol geslaagd monster zonder rem bereikte de eerste tentakels inmiddels het plafond en de keukenkastjes , uit de gedaante voor me klonken afgeknepen en wurgende klanken. Inmiddels begonnen zich ook al plukjes van woekeringen los te maken, transparante structuren die de leegte omgaven zweefden als ballonnen door de keuken. Hier voor me zat inmiddels een mens zonder vastomlijnde gedaante. En uit het omsloten lichaam galmde de woorden "Ik ben mijn lichaam, Ik ben de ruimte waar ik ben, Ik ben de wereld". De eerste slijmerige grijparmen raakten mijn handen en gezicht en een plotselinge paniek deed me beseffen dat ik in actie moest komen, ik stond op....."Brutale Groei" drong het tot me door terwijl ik het huis uitvluchtte, dat gaat verder dan 'gewoon' groei of 'gewoon' brutaal , brutale groei dat is een geheime cocktail waarbij de zintuigen het heft in handen nemen. En in deze cocktail is het belangrijkste ingrediënt de tijd, de tijd als een archeologie van een collectief en biologisch geheugen, dit gecombineerd met de authenticiteit van het eigen leven doet een elixer ontstaan dat zeer voedend is voor de creatieve geest, vandaag hier terug te zien in de gelaagde beelden van Karin Kortenhorst.

Het vermogen tot verbeelden en dagdromen moet als een van de wezenlijkste vermogens van de mens worden gezien. Wat een intrigerend kunstwerk had ik zien ontstaan, het beste in jaren en ik trok de deur snel achter mij dicht.

Robbie Cornelissen